

Handläggare: Anette Jansson
Telefon: 08-508 28 820

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-06-14 p. 31

Buller från motorcyklar utan ljuddämpare

Skrivelse från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP);
2011-05-16

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna miljöförvaltningens svar på skrivelsen
2. Överlämna beslutet till polisen och trafik- och renhållningsnämnden för kännedom.

Gunnar Söderholm
Förvaltningschef

Gustaf Landahl
Avdelningschef

Sammanfattning

Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) inkom till miljö- och hälsoskyddsnämnden den 16 maj 2011 med skrivelse om buller från motorcyklar utan ljuddämpare. De önskar att miljöförvaltningen analyserar buller- och hälsoeffekter av motorcyklar utan ljuddämpare generellt och i stadsmiljö i synnerhet, samt vill veta vad som tidigare gjorts på området från stadens, polisens och eventuella andra aktörers sida.

Miljöförvaltningen bedömer att det buller som orsakas av vissa motorcyklar kan vara ett problem för boende där många motorcyklar kör och att de motorcyklar som inte följer lagen och bullrar mer än 103 dB(A) sannolikt har en påverkan på människors hälsa. Miljöförvaltningen bedömer att det i dagsläget saknas underlag för att bedöma vilka eller hur stora hälsoeffekter buller från motorcyklar ger upphov till.

Miljöförvaltningen bedömer att problemet med buller från motorcyklar huvudsakligen uppstår när motorcyklar inte uppfyller gällande bullerkrav.

Miljöförvaltningen anser därför inte att det är rimligt att ställa krav på trafik- och renhållningsnämnden att förbjuda motorcykeltrafik på vissa gator.

Det är polisen som har möjlighet att utöva tillsyn över bullrande motorcyklar. Detta gör de med stöd av trafikförordningen. Miljöförvaltningen har inget lagligt stöd för att utöva tillsyn över enskilda förare eller motorcyklar.

Bakgrund

Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP) inkom till miljö- och hälsoskydds-nämnden den 16 maj 2011 med skrivelse om buller från motorcyklar utan ljuddämpare. De anför följande

”Vi upplever att företeelsen med motorcyklister som kör utan ljuddämpare är alltför vanlig i Stockholm. Det är framför allt på vissa stråk i staden som detta förekommer alltför ofta och med tanke på hur ljudet upplevs reser sig frågan om detta leder till några hälsoeffekter när det gäller hörseln för vuxna och barn.

Vi skulle därför vilja se att miljöförvaltningen analyserar buller- och hälsoeffekter av motorcyklar utan ljuddämpare generellt och i stadsmiljö i synnerhet.

Vidare skulle vi vilja veta vad som tidigare gjorts på området från stadens, polisens och eventuella andra aktörers sida.”

Ljudnivåer från motorcyklar

Olika motorcyklar har olika gränsvärden för hur mycket de får låta. För motorcyklar som omfattas av EG-direktiven 92/61/EEG eller 2002/24/EG framgår det i registeruppgifterna en ljudnivå. Till denna ljudnivå ska 5 dB (A) läggas för att erhålla motorcykelns gränsvärde. För övriga motorcyklar gäller maximal ljudnivå 103 dB(A).

Motorcyklars ljudnivå kontrolleras vid kontrollbesiktning. Mätning ska ske när avgasljudet uppfattas som påtagligt högre än vad som är normalt, efter speciella regler där mikrofonen placeras 0,5 meter från avgasrörets mynning. Detta regleras i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om kontrollbesiktning, TSFS 2010:84.

Miljöförvaltningen har inte lyckats hitta någon statistik över ljudnivåer från motorcyklar. Enligt Bilprovningens kundtjänst har de ingen statistik över motorcyklars ljudnivå. Inte heller Trafikanalys (myndighet som bl.a. ansvarar för att samla in, sammanställa och sprida statistik på transportområdet) har någon sådan statistik.

Om man utgår från de lagliga motorcyklar som låter mest, 103 dB(A) 0,5 meter från avgasröret, kan man räkna ut hur hög ljudnivå en sådan motorcykel teoretiskt ger upphov till på längre avstånd. Enligt beräkningsschablon minskar ljudnivån med 6 dB(A) när avståndet fördubblas. Detta ger 97 dB(A) på en meters avstånd, 91 dB(A) på 2 meters avstånd, 85 dB(A) på 4 meters avstånd, 79 dB(A) på 8 meters avstånd och 73 dB(A) på 16 meter avstånd. En normal ljudisolering på en fasad är ca 32 dB(A). En fasad som fått bulleråtgärder med bidrag från staden ska ha minst 37 dB(A). Detta ger maximala ljudnivåer inomhus på 42 – 47 dB(A) när de bullrigaste lagliga motorcyklarna passerar på 8 meters avstånd från fasad. De verkliga ljudnivåerna kan dock skilja sig från dessa beräknade värden, eftersom mätningen inte görs på en motorcykel som är ute och åker i trafik.

Polisen är tillsynsmyndighet

Det är polisen som har möjlighet att utöva tillsyn över bullrande motorcyklar. Detta gör de med stöd av trafikförordningen.

Enligt 4 kap. 7 § trafikförordning (1998:1276) ska föraren av ett motordrivet fordon behandla fordonet så att det inte bullrar onödigt mycket.

I ett samtal med polisen den 19 maj 2011 uppger polisen att de är medvetna om problemet med buller från motorcyklar och att de kommer att utföra kontroller.

Personer som är störda av buller från motorcyklar kan anmäla detta till polisen via polisens hemsida www.polisen.se eller via 114 14.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens roll

Miljöförvaltningen utövar tillsyn enligt 26 kap. 3 § miljöbalken. Miljöbalken är inte tillämplig på rörliga källor som t.ex. motorcyklar. Detta framgår av 9 kap. 1 § miljöbalken. Miljöförvaltningen kan därför inte utöva tillsyn över enskilda förare eller motorcyklar.

Miljöförvaltningen har däremot tillsyn över de verksamhetsutövare som ansvarar för vägarna. För stadens vägar är detta trafik- och renhållningsnämnden.

Miljöförvaltningen har ingen laglig grund att ställa krav på polisen att de ska bedriva tillsyn över buller från motorcyklar. De klagomål på motorcykelbuller som inkommer till miljöförvaltningen hänvisas, alternativt vidarebefordras till polisen.

Miljöförvaltningen får årligen några klagomål som gäller buller från motorcyklar.

Trafik- och renhållningsnämndens roll

Trafik- och renhållningsnämnden är väghållare för stadens vägar och är i och med det att betrakta som verksamhetsutövare och ansvariga för de miljöstörningar som uppkommer från dessa vägar enligt miljöbalken.

Enligt 2 kap. 3§ miljöbalken är verksamhetsutövare bl.a. skyldiga att utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte skall vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Trafik- och renhållningsnämnden bedriver sedan många år ett aktivt arbete för att minska bullerstörningar från sitt vägnät. Stockholms stad har ett åtgärdsprogram för trafikbuller och trafik- och renhållningsnämnden har dessutom ett bullerskyddsprogram för sin verksamhet. Åtgärder sker främst genom att förbättra fönsterisolering längs vägsträckor med höga ljudnivåer. De vägsträckor som har högst ljudnivåer prioriteras. I bullerskyddsprogram står att åtgärder mot buller bl.a. är aktuellt när maximalnivån inomhus är över 50 dBA fler än 5 ggr/natt.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Miljöförvaltningen bedömer att det buller som orsakas av vissa motorcyklar kan vara ett problem för boende där många motorcyklar kör. Motorcyklar som inte uppfyller gällande krav för buller kan ge upphov till mycket höga ljudnivåer. Förvaltningen bedömer att de som har lagliga ljudnivåer vanligen är betydligt tystare än de 103 dB(A) som är maximal ljudnivå för lagliga motorcyklar. Miljöförvaltningen bedömer också att motorcyklar som låter mindre än 103 dB(A) vanligtvis inte ger upphov till maximala ljudnivåer över de 50 dB(A) inomhus som bedömts som rimlig åtgärdsnivå i trafik- och renhållningsnämndens bullerskyddsprogram.

Miljöförvaltningen anser att det är rimligt att trafik- och renhållningsnämnden utformar och driver sina vägar med utgångspunkt från att de fordon som trafikerar deras gator uppfyller gällande lagstiftning när det gäller ljudvolym. Miljöförvaltningen bedömer att problemet huvudsakligen uppstår när motorcyklar inte uppfyller gällande bullerkrav. Miljöförvaltningen anser därför inte att det är rimligt att ställa krav på trafik- och renhållningsnämnden att förbjuda motorcykeltrafik på vissa gator.

Miljöförvaltningen bedömer att trafik- och renhållningsnämnden därmed uppfyller 2 kap. 3§ miljöbalken krav på skyddsåtgärder o.dyl. för att motverka att verksamheten medför olägenhet för människors hälsa.

Miljöförvaltningen bedömer att det i dagsläget saknas underlag för att bedöma vilka eller hur stora hälsoeffekter buller från motorcyklar ger upphov till.

Generellt kan buller orsaka hälsoeffekter i form av t.ex. försämrad hörsel, öronsusningar, huvudvärk, förhöjt blodtryck och misstänks ge ökad risk för hjärt- och kärlsjukdom, samt kan orsaka sömnstörningar, trötthet, stress och försämrad inlärning. Miljöförvaltningen bedömer att de motorcyklar som inte följer lagen och bullrar mer än 103 dB(A) sannolikt har en påverkan på människors hälsa, speciellt på sådana platser som är utsatta för omfattande bullerstörningar från motorcyklar.

Sammanfattningsvis anser miljöförvaltningen att problemet med buller från motorcyklar är en fråga som ska hanteras av polisen, som har tillsyn över enskilda fordon. Miljöförvaltningen anser inte att det är rimligt att ställa krav på trafik- och renhållningsnämnden att förbjuda motorcykeltrafik på vissa gator.

Bilagor

1. Skrivelse om buller från motorcykel, skrivelse från Per Ankersjö (C), Jonas Nilsson m.fl. (M), Karin Karlsbro (FP), 2011-05-16

Slut